

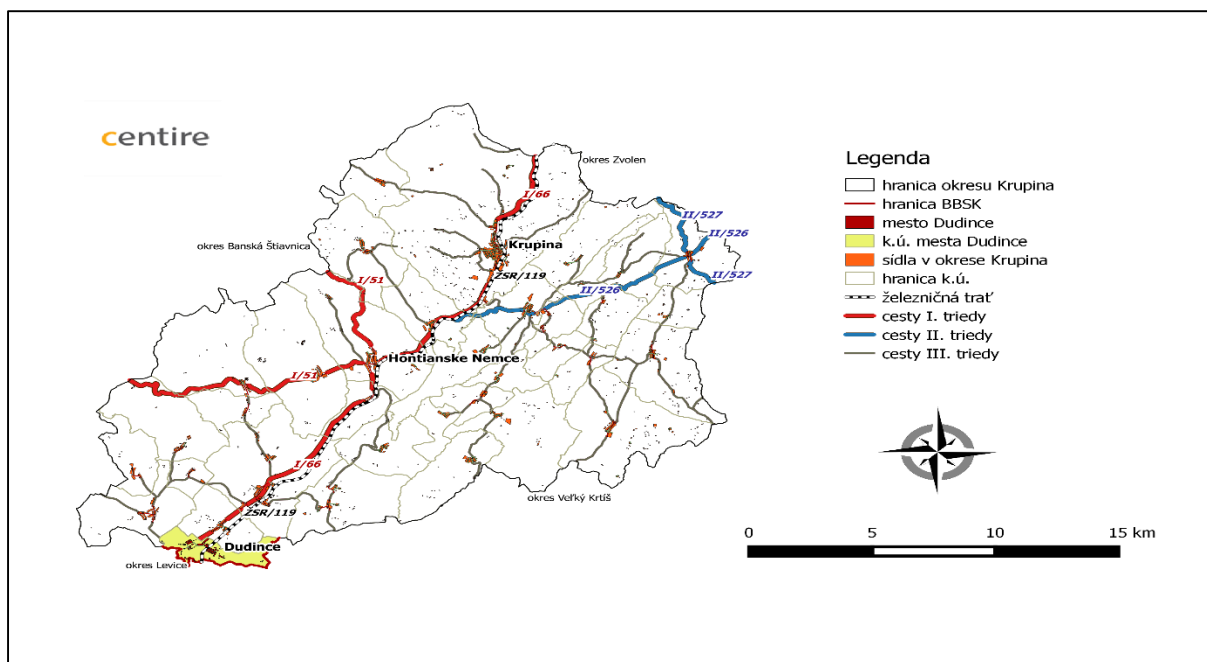
Analytická časť

1. Základné vymedzenie a poloha mesta Dudince

Mesto Dudince sa nachádza na rozhraní Štiavnických vrchov, Krupinskej planiny a Podunajskej nížiny v údolí potoka Štiavnica na severovýchodnom okraji Ipeľskej pahorkatiny v nadmorskej výške 140 m.n.m.. Mesto Dudince v zmysle administratívneho členenia leží v južnej časti okresu Krupina, patrí do regiónu Hont, ktorý je začlenený do Banskobystrického kraja. Mesto svojou rozlohou 6,85 km² pozostáva z katastrálneho územia Dudince a Merovce, s funkciou kúpeľného miesta má nadregionálny až medzinárodný význam. Dopravná dostupnosť mesta Dudince do okresu Krupina vzdialeného 27,3 km je 25 minút, do krajského mesta Banskej Bystrice vzdialeného 78,1 km predstavuje časovú dostupnosť 1 hod. 8 minút, čo je spôsobené výrazne excentrickou polohou mesta v rámci okresu Krupina. Časová dostupnosť do hlavného mesta Bratislavy vzdialeného 175 km sú 2 hodiny.

Cez územie mesta Dudince v západnej časti intravilánu prechádza cesta I. triedy I/66, ktorá má regionálny, národný až medzinárodný význam a v úseku od hraničného mesta Šahy spája mesto Dudince s okresným a krajským mestom. Je súčasťou medzinárodnej turisticko – hospodárskej trasy Budapešť - Varšava ako súčasť európskej cestnej siete označenej E-77. Vo Zvolene sa cesta I/66, ktorá je súčasne rýchlostnou cestou R3 napája na rýchlostnú cestu R1, ktorá prechádza mestami Trnava – Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom – Zvolen – Banská Bystrica - Ružomberok.¹ Prepojenie mesta Dudince na mestá Nitra a Bratislava je zabezpečené komunikáciou Dudince – Žemberovce, ktorej kvalitatívna úroveň je v súčasnosti nevyhovujúca. Východnou časťou mesta prechádza železničná trať Zvolen – Šahy, ktorá v minulosti zabezpečovala osobnú dopravu. V súčasnosti je mimo prevádzky, pričom je trať využívaná výlučne pre nákladnú železničnú dopravu.

Mapa č. 1 : Katastrálne územie okresu Krupina

¹ <http://www.cdb.sk/sk/Cestna-siet-SR/Charakteristika-a-rozdelenie.alej>

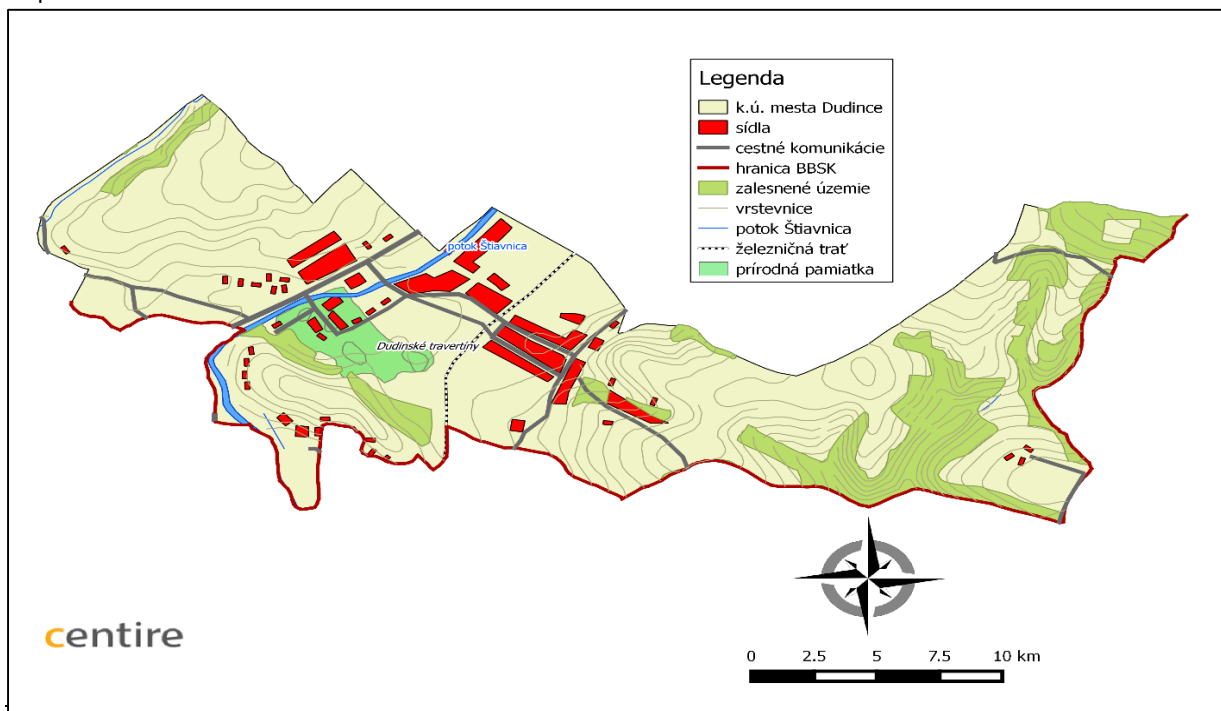

2. Prírodné podmienky

Územie mesta Dudince sa z hľadiska fyzicko-geografického rozprestiera na rozhraní Podunajskej nížiny a Slovenského stredohoria s reliéfom nížinných pahorkatín, nerozčlenených rovín, stredne členitých, čo vytvára vhodné predpoklady na intenzívne hospodárske využitie územia. Pôdotvorný substrát územia mesta je tvorený vo väčšej časti hlinitými až ílovito-hlinitými fluvizemami, v severnej časti územia sa vyskytujú hnedozeme, ktoré sú vhodné na poľnohospodárske využitie. Dominantné postavenie v štruktúre pôdneho fondu má poľnohospodárska pôda, ktorej podiel predstavuje 70 % z rozlohy katastra mesta. Po poľnohospodárskej pôde nasleduje lesná pôda, ktorej plocha predstavuje 24 % a zvyšných 6 % je rozdelených medzi zastavané plochy, stavebné pozemky a ostatné plochy. Pre územie je charakteristická stredne silná vodná erózia pôdy. Z fytogeografického a vegetačného členenia je skladba rastlinných druhov prevažne dubová, nížinná a pahorkatinná. Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie prevládajú jaseňovo – brestovo - dubové lesy, čo dáva dobrý predpoklad na rozvoj poľovníctva.²

Podľa klimatickej klasifikácie patria Dudince do teplej klimatickej oblasti, podľa klimatického okrsku mierne suchého s miernou zimou s priemernou ročnou teplotou vzduchu 9 až 10°C. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje hodnoty -2 až -3 °C v mesiaci júl 18 až 19 °C.³ Dudince sa vyznačujú s najdlhším počtom letných dní (15°C a viac) - 128, ktoré trvajú od 15. mája do 15. septembra. Priemerné ročné úhrny zrážok sú 550 – 600 mm, pričom najvýdatnejšie zrážky sú v mesiaci máj a najmenej zrážok je v mesiaci marec. Na území Dudiniec prevláda až 50 % dní v roku bezvetrie, pričom v letnom období z dlhodobého pozorovania prevláda západný vietor, v zimnom období vietor východný. Podľa švajčiarskej klasifikácie sa Dudince začleňujú do klimatickoterapeutickej oblasti so stupňom stimulácie „0“, majú teda sedatívnu, utišujúcu klímu.⁴

Mapa č. 2 : Katastrálne územie mesta Dudince

² <http://globus.sazp.sk/atlassr/>

³ <http://globus.sazp.sk/atlassr/>

⁴ Hensel, J., Petrovič, Š.: Klimatografia kúpeľných a vybraných miest Slovenska, Osveta, Martin 1976

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince
na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025**

Katastrálnym územím mesta Dudince preteká potok Štiavnica, ktorý spadá do povodia Ipľa. Potok Štiavnica je charakteristický dažďovo - snehovým typom režimu odtoku, ktorý je typický najvyšším kulmináčnym prietokom v mesiaci marec, čo je dôsledok akumulácie vody na území a vo vyšších polohách vo forme snehovej prikrývky v zimných mesiacoch a jej následného topenia. Najnižší kulmináčny prietok potoka Štiavnica je v mesiaci september. Územie mesta Dudince sa z hydrogeologických pomerov vyznačuje vysokou kvantitatívnou charakteristikou prietochnosti a hydrologickou produktivitou, pričom využiteľné množstvo podzemných vôd v hydrogeologickom rajóne je 0,20 – 0,49 l/s/km².

Najvýznamnejším potenciálom územia mesta Dudince je výskyt minerálnej a termálnej vody, ktorá vystupuje v tzv. "levickej žriedlovej línii", na ktorej sa nachádzajú tiež lokality Kalinčiakovo, Santovka a Slatina. Zlomový systém smeru SZ-JV vymedzuje najvýraznejšiu a najdôležitejšiu elevačnú štruktúru predmetného územia túrovsko-levickú hrásť. Za infiltračnú oblasť minerálnych vôd sú považované južné svahy stredoslovenských neovulkanitov a ich podhorie, kde komplex vulkanických a sedimentačných hornín, najmä štrky bazálneho bádenského súvrstvia vytvárajú priaznivé podmienky pre infiltráciu a prestup minerálnych vôd. Výrazný je podiel karbonátov na tvorbe chemického zloženia vôd „dudinského typu“. K sytému vôd oxidom uhličitým dochádza až vo výverovej oblasti, ktorá je tektonicky intenzívne porušená a segmentovaná.

Jedinečnosť dudinskej minerálnej vody spočíva v jej zmiešanom chemickom type, súčasne v preplynení oxidom uhličitým a sulfánom a vo zvýšenom obsahu viacerých stopových prvkov.⁵ Do roku 1953, keď začali rozsiahle vrtné práce, sa minerálna voda odoberala len z dvoch prírodných výverov (Veľký a Malý kúpeľný prameň) a z jedného vrtu HŠ – 1. V nasledujúcich rokoch boli vybudované nové zdroje, vrty S-3, S-4 a S-5 s vodou „dudinského“ typu a vrty V-1 a S-6 s vodou odlišného typu. Z nich má stabilné zloženie len voda z vrtu S-3 Kúpeľný, ktorý sa využíva na liečebné účely. Vrt je hlboký 57,2 m, prítok minerálnej vody je z kremencových štrkov v hĺbkovom intervale 53,5-57,2 m. V roku 1995 bol vrt zrekonštruovaný a na základe dlhodobej hydrodynamickej skúšky bol bola určená optimálna výdatnosť vrtu 6,9 l/s t.j. 596 m³/deň.

Tabuľka č. 1 : Fyzikálno - chemické zloženie minerálnej vody „dudinského“ typu

Katióny	mg/l	%	Anióny	mg/l	%
Li	3,40	0,6	F	0,83	0,0
Na	810,00	47,0	Cl	567,20	21,3
K	121,30	4,1	Br	1,00	0,0
NH ₄	2,15	0,1	J	<0,10	0,0
Ca	497,79	33,1	SO ₄	509,79	14,1
Mg	132,78	14,5	NO ₂	<0,01	0,0
Fe	0,09	0,0	NO ₃	<0,50	0,0
Mn	0,16	0,0	PO ₄	<0,01	0,0
Sr	9,66	0,2	HCO ₃	2953,27	64,4
Ba	0,03		CO ₃	0,00	0,0
Súčet	1577,33	99,6	Súčet	4032,09	99,8
H ₂ SiO ₄	21,8		CO ₂ voľný	1421,23	
Fe celkove	0,13		H ₂ S	5,44	
HBO ₂	35,72				

Zdroj: INGEO a.s. Žilina, 18.01.1995

⁵ Melioris, L., Vass, D.: Hydrogeologické a geologické pomery levickej žriedelnej línie. GÚDŠ Bratislava 1982

Voda z vrtu S-3, s názvom „Kúpeľný“ je charakterizovaná ako prírodná liečivá voda, stredne mineralizovaná, hydrogenuhličitanovo–chloridová, sodno-vápenatá, uhličitá, sírna, vlažná, hypotonická, s celkovou mineralizáciou 5 757 mg/l, s teplotou vody 26,5 °C a s obsahom plynu CO₂ 1 546 mg/l a H₂S 5 mg/l.⁶ V liečebnej praxi sa prírodná liečivá vody využíva na liečenie ochorení pohybového ústrojenstva, srdcovo-cievnych chorôb, chorôb neurologického systému a chorôb z povolania. Najstaršia zmienka o dudinských prameňoch je z roku 1549 v diele Juraja Wernhera: „Správa o podivuhodných vodách Uhorska“ a Mateja Bela v diele „Historické a zemepisné poznatky o severnom Uhorsku“ z roku 1742. O tom, že liečivé účinky dudinskej vody boli známe aj v minulosti svedčia zachovalé travertínové kopy, ako pozostatok prirodzených výverov minerálnej vody.

Prírodná pamiatka **Dudinské travertíny** sa nachádza v intraviláne kúpeľov Dudince na chránenom území o výmere 13 280 m². Pozostáva z viacerých objektov, ktoré ležia v kúpeľnom parku, pričom objekt Travertínová terasa, ktorý je „živý“, leží na ľavom brehu toku Štiavnica. Dudinské travertíny tvoria sústavu mohutných travertínových pokryvov pramenitov až penovcov, rôzneho veku a stupňa travertinizácie. Travertíny vznikli na výveroch minerálnych vôd, ktoré sa viažu na vyzdvihnutú hrásťovú kryhu druhohorných vápencov a dolomitov v podloží kvartérno - neogénnej výplne rozhrania lpeľskej kotliny a Krupinskej planiny. Prirodzenou migráciou miest výverov minerálnych prameňov po tektonickej línii vznikali vedľa seba kopulovité travertínové vyvýšeniny. Dudinské travertíny predstavujú najzachovalejšie tvary posledného obdobia tvorby travertínov, preto boli v roku 1964 vyhlásené za prírodnú pamiatku. **Travertínová terasa** (1433 m²) predstavuje rozsiahle územie na brehu Štiavnice s niekoľkými miestami aktívnej tvorby travertínov v relatívne prírodných podmienkach. Intenzívne sa tu vytvára porézny krehký pramenit čistého bieleho farby, ktorý pokrývajú zelené riasy.

- **Kúpeľný prameň** (1975 m²) oválne – eliptická pramenitová kopa vysoká 6 m.
- **Tatársky prameň** (860 m²) veľká, 6- 8 m vysoká homolovitá pramenitová kopa. Povrch zvetráva a zarastá bylinnou vegetáciou. Na vrchole kopy je pôvodný kráterový otvor výtoku minerálnej vody.
- **Hostečný prameň** (496 m²) veľká pramenitová kopa vedľa Tatárskeho prameňa, vysoká 6-7 m, ukrytá v krovitej vegetácii, má na povrchu kráterový otvor pôvodného výveru minerálnej vody.
- **Šípková ružička** (72 m²) malá pramenitová kopa leží JV od Hostečného prameňa. Situovaná v úbočí skolenom na sever je kopa asymetrická, zo severnej strany vysoká 2 m z južnej strany 0, 5 až 1 m. Na vrchole je otvor výtokového krátera, pramenitá kopa je dobre zachovalá.
- **Očný prameň** (52 m²) veľká, 2,5 m vysoká okrajová pramenitová kopa vo východnej časti lesoparku kúpeľov na severnom úpätí masívu Gestenec, má na vrchole kopy dva kráterové otvory „oči“ priemeru 40 – 50 cm, ktoré boli pôvodnými vývermi minerálnej vody.
- **Rímske kúpele** (8392 m²) - Močidlá - rozsiahla pramenitová kopa s plochým povrchom v ktorom je vytesaných 32 jám štvorcového a obdĺžnikového pôdorysu. Na najvyššej plochej pramenitovej kope je zachovaný kráter pôvodného výveru minerálnej vody.⁷

⁶ Príloha č. 1 k Vyhláške MZ SR č. 89/2000Z.z. o vyhlásení prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

⁷ <http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/245#>

DUDINSKÉ TRAVERTÍNY
PŘÍRODNÁ PAMÁTKA

KATASTRÁLNÍ MAPA 1:2000
Pláňové 6-4/3, 6-5/1, 7-4/4, 7-5/2
Obec: Dudince stav k r.1996
K.ú.: Dudince
Okres: Krupina
Kraj: Banšokobystřický

Mapa vykazuje stav polohopis k 21.1.1987, výtlaček 1988

LEGENDA

- a • TRAVERTÍNOVÁ TERASA
- b • KÚPELNÝ PRÁMEŇ
- c • TATARSKÝ PRÁMEŇ
- d • HOSTEČNÝ PRÁMEŇ
- e • ŠÍPOVÁ RUŽIČKA
- f • OČNÝ PRÁMEŇ
- g • RÍMSKE KÚPELE

ZÁKLADNÁ MAPA ČSSR
1:50 000 46-11; 46-13

PORASTOVÁ MAPA
LHC Šahy, OLZ Levice a.
1:100000 stav k 1.1.1991
PODLA POKLADOV LESOPROJEKT
PŘESTAVY

HRANICA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ

PODLA POKLADOV KÚ KRUPINA VYHOTOVILA SAŽP B.S.1996
SPRACOVAL RND.R. KRAVANSKÝ

Okolie Dudiniec sa vyznačuje množstvom zaujímavých prírodných pamiatok, prírodných rezervácií, ktoré majú náučný ale aj vedecko-výskumný význam. Medzi najznámejšie patria:

- **Tesárska rokľina** - prírodná pamiatka o rozlohe 7 759 m² v k. ú. Hontianske Tesáre predstavuje krátke, jedinečné kaňonovité údolie, budované epiklastickými sedimentami vulkanického pôvodu zo štiavnického stratovulkánu. Unikátne je na stene zaznamenaná chaotická sedimentácia v delte miestneho prátoku, čo je doklad o tom, že v tejto oblasti bolo more.
- **Krupinské bralce** – prírodná pamiatka o rozlohe 6 900 m² v k.ú. Krupina boli za chránené územie vyhlásené v roku 1975. Predstavujú príklad 5 bokej prismatickej odlučnosti andezitov na Slovensku. Predmetom ochrany je vlastný vrchol – rad stĺpov z z bezprostredným prilahlým sutinovým lemom, ktorý zároveň udržiava stabilitu celého stĺporadia.
- **Andezitové kamenné more** – národná prírodná pamiatka o rozlohe 14 300 m² je tvorené masívnymi tmavými andezitmi. Vzniklo rozpadom andezitového lávového prúdu na mieste, najzachovalejšia je jeho čelná časť. Nachádza sa v k. ú. Malá Lehota a hlavný význam spočíva v jeho vedeckej hodnote.
- **Šinkov salaš** – prírodná rezervácia sa nachádza v k.ú. Dvorníky o rozlohe 23 150 m². Za chránenú rezerváciu je vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany lokality s koncentrovaným výskytom chráneného a ohrozeného druhu flóry na Slovensku - hlaváčka jarného (*adonis vernalis*).

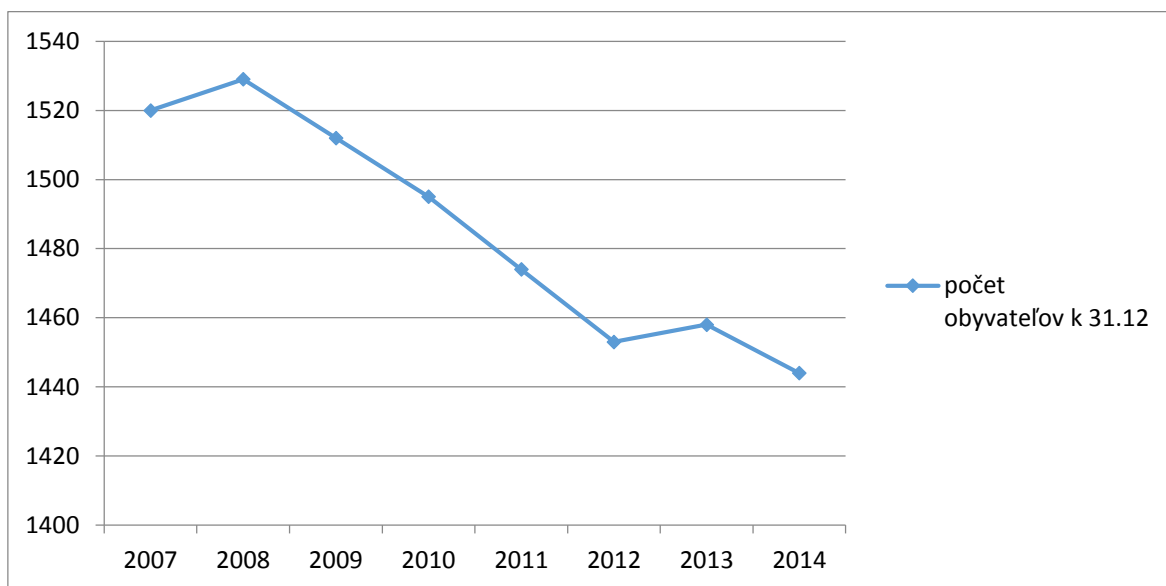
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

- **Čabrad'** - prírodná rezervácia o rozlohe 1 412 400 m² v k. ú. Čabradský Vrbovok, predstavuje mimoriadne druhové bohatstvo väčšiny našich plazov, vrátane vzácných chránených druhov. Ochranu si zasluhujú aj ostatné zložky rastlinných a živočíšnych druhov. Areál hradnej zrúcaniny má kultúrny význam.
- **Sitno** – národná prírodná rezervácia (936 800 m²) v k. ú. Ilija, je vyhlásená na ochranu prírodovedecky, historicky a kultúrne významnej dominanty Štiavnických vrchov – Sitna (1009 m) na vedecko – výskumné, náučné a kultúrno – výchovné ciele. Na území sa prelínajú teplomilné a horské prvky flóry s výskytom vzácných a chránených druhov.

3. Demografia

3.1 Veková štruktúra

Mesto Dudince s počtom obyvateľov **1444 k 31.12.2014** patrí medzi najmenšie mesto na Slovensku. Populácia mesta pozostáva zo 779 žien a 665 mužov. Veľkosť populácie mesta s výnimkou rokov 2008 a 2013 dlhodobo klesá, v roku 2007 dosahovala hodnotu 1 520 obyvateľov, zatiaľ čo v roku 2014 bol tento stav o 76 obyvateľov menší (graf 1). Celkový úbytok obyvateľstva je zapríčinený prirodzeným úbytkom, ako aj negatívnym migračným saldom. V rokoch 2008 a 2013 mesto zaznamenalo prírastok v počte prisťahovaných obyvateľov, na druhej strane od roku 2013 do 2014 sa zvýšil počet vysťahovaných obyvateľov o 38. Najkritickejší rozdiel v počet narodených obyvateľov (5) a zomrelých obyvateľov (23) bol zaznamenaný v roku 2012 (graf 2).

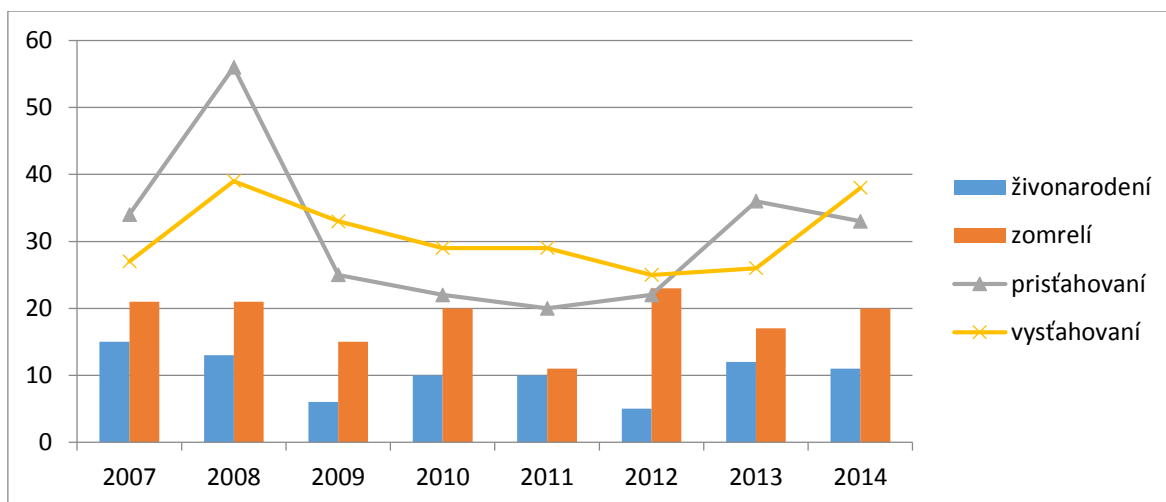

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v meste Dudince 2007-2014

Zdroj: Štatistický úrad SR

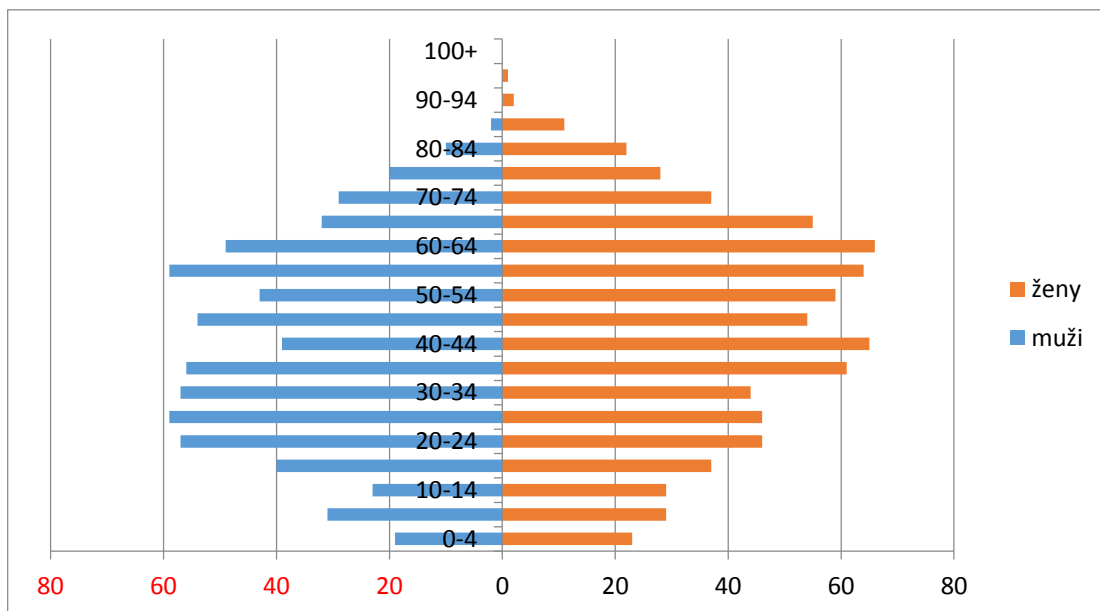
**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince
na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025**

Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľov v meste Dudince 2007-2014.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková pyramída obyvateľov mesta Dudince má regresívny charakter s úzkou základňou a širokou hornou časťou, ktorá indikuje starnutie populácie. Najpočetnejšie kategórie obyvateľov sú vo vekovom intervale 35-39 rokov a 55-59 rokov (graf 3). Nepriaznivú štruktúru obyvateľstva mesta Dudince dokazuje vysoký index starnutia obyvateľov, ktorý vyjadruje počet obyvateľov v poproduktívnej (65 a viac rokov) k obyvateľom v predproduktívnej (0-14 rokov) kategórii. Mesto Dudince dosahuje extrémne vysoký index starnutia (161,69) v porovnaní s priemernou hodnotou za celé územie Slovenska (88,34).

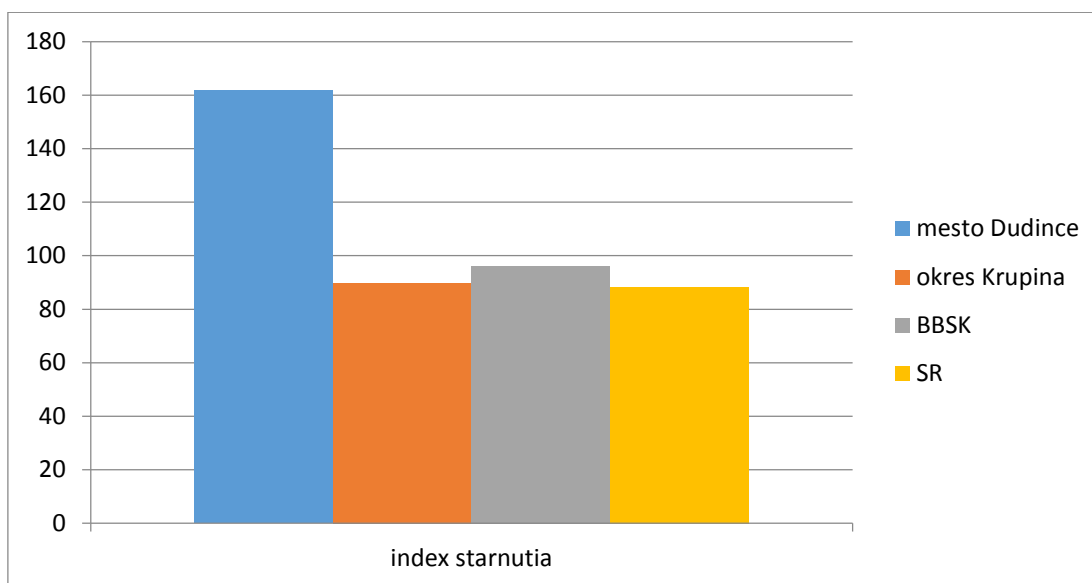
Graf 3 : Veková pyramída populácie mesta Dudince k 31.12.2013.

Zdroj: Štatistický úrad SR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

Poproduktívnu zložku obyvateľstva mesta Dudince tvorí 17,08 % populácie, čo je o 3,5 % viac v porovnaní s podielom poproduktívnej zložky celoslovenskej populácie. V dôsledku nízkeho podielu predproduktívnej zložky obyvateľstva – 10,56 %, ktorý je o 4,8 % menší ako celoslovenský priemer a vysokého podielu produktívneho obyvateľstva – 72,36 % sa však bude v strednodobom výhľade index starnutia zvyšovať.

Graf 4 : Index starnutia obyvateľov mesta Dudince k 31.12.2014.
Zdroj: Štatistický úrad SR

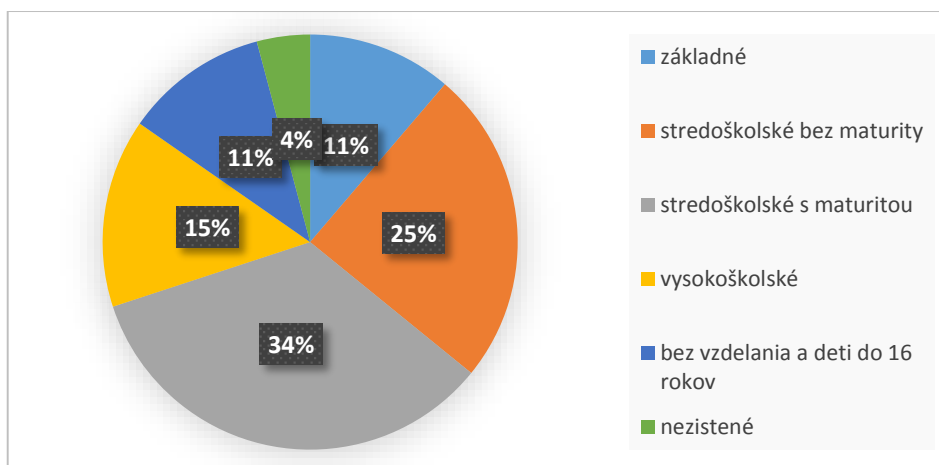
3.2. Vzdelanostná štruktúra

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania je dôležitým faktorom rozvoja územia. Kvalita a štruktúra ľudského kapitálu sa odzrkadľuje v hospodárskej základni mesta a následnej atraktivite pre potenciálnych investorov. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mesta Dudince bola sledovaná v rámci Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB), ku ktorému sa vzťahuje nasledovná analýza.⁸ V roku 2011 v meste Dudince tvorilo skupinu obyvateľov so stredoškolským vzdelaním s maturitou 34 %, nasleduje stredoškolské a učňovské vzdelanie bez maturity 25 % a vysokoškolské vzdelanie s 15 %.

⁸ <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

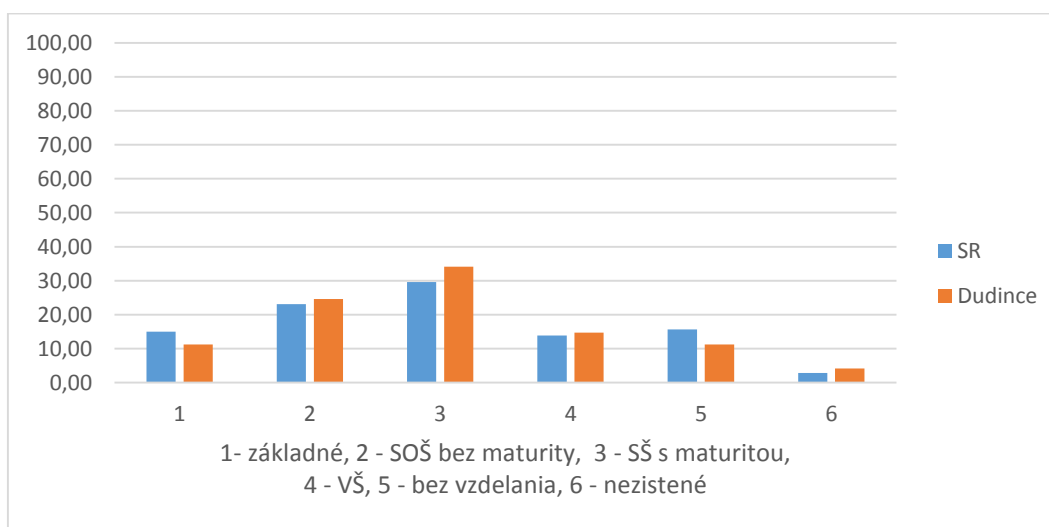

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

Graf 5: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho vzdelania

Pri porovnaní vzdelanostnej štruktúry obyvateľov mesta Dudince a Slovenskej republiky, môžeme sledovať vyšší podiel stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva bez maturity, vyšší podiel stredoškóľakov s maturitou, ale aj vyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov v meste Dudince. Najvyšší podiel tvoria obyvatelia so stredoškolským vzdelaním, čo je dobrým predpokladom ich uplatnenia na trhu práce.

Graf 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Dudince a Slovenskej republiky.

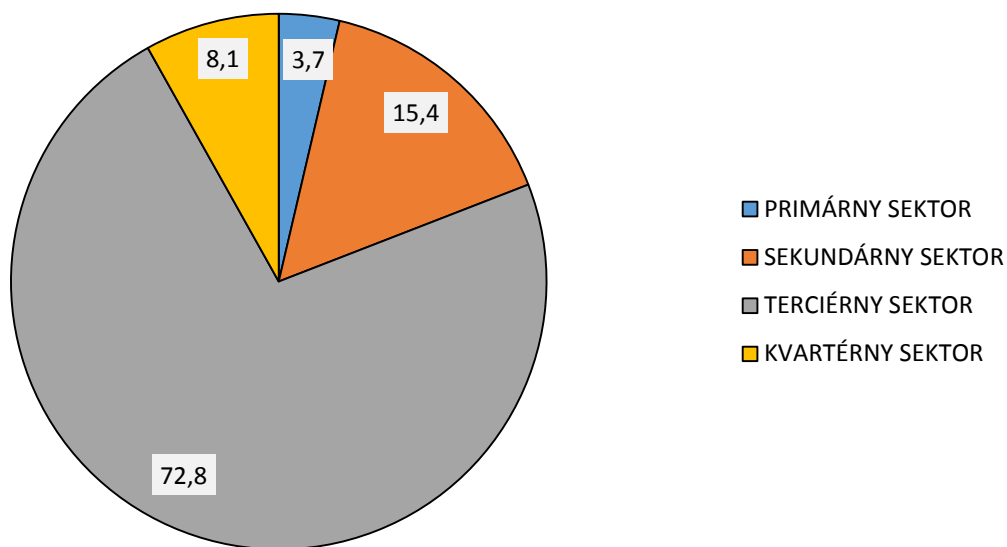
4. Hospodárstvo

4.1 Podnikateľské prostredie

V meste Dudince bolo k 01.04.2015 aktívnych 237 podnikateľských subjektov. Najmenší podiel subjektov 9, je v primárnom sektore (3,7 %), ktorý zahŕňa poľnohospodárstvo, lesníctvo a ťažbu, najväčší podiel subjektov 179 podniká v terciárnom sektore (72,8 %), ktorý je tvorený službami a obchodnou činnosťou (graf 7).

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince
na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025**

Graf 7: Podiel podnikateľských subjektov v % podľa hospodárskych sektorov.
Zdroj: Štatistický úrad SR

➤ **Primárny sektor**

Z celkového počtu 9 podnikateľských subjektov zameraných na prvovýrobu sú 3 zapísané v obchodnom registri a zvyšných 7 tvoria fyzické osoby zapísané v živnostenskom registri SR. Približne rovnaký počet podnikateľských subjektov sa zameriava na chov dojníc a iných drobných hospodárskych zvierat a na pestovanie zeleniny a ostatných netrvácnych plodín. Najväčším podnikateľským subjektom v poľnohospodárstve podľa počtu zamestnancov a výšky tržieb v roku 2013 bola spoločnosť AGROHONT Dudince a.s., zaoberajúca sa pestovaním obilnín, strukovín a olejnatých semien (okrem ryže). V meste Dudince je iba jeden subjekt, ktorý poskytuje služby v lesníctve.

➤ **Sekundárny sektor**

V sekundárnom sektore podniká celkovo 38 subjektov, pričom 11 subjektov je zapísaných v obchodnom registri a 27 subjektov predstavuje fyzické osoby zapísané v živnostenskom registri. Najväčší počet živnostníkov vykonáva zemné práce, ďalej prevláda podnikanie vo výstavbe obytných a neobytných budov, elektroinštalácie, pokrývačské práce, ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce, čo znamená, že najviac živnostníkov podniká v odvetví stavebníctva. Podobne je to aj pri firmách, ktoré podnikajú v stavebníctve, ale aj vo výrobe vrchného ošatenia a ostatných pletených a háčkových odevov.

➤ **Terciérny sektor**

V meste Dudince je zaregistrovaných 179 podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa obchodom a poskytovaním služieb, pričom fyzických osôb zapísaných v živnostenskom registri je 107 a v obchodnom registri 72. Veľká časť živnostníkov podniká v maloobchodnej činnosti a v sprostredkovaní obchodu s rozličným tovarom, poskytovaní účtovníckych a audítorských činností a v činnosti poisťovacích agentov a maklérov.

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince
na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025**

Vo veľkej miere je to aj poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb, kaderníckych a kozmetických služieb, či služieb týkajúcich sa telesnej pohody, ktoré súvisia s dopytom zo strany návštevníkov predovšetkým počas letnej kúpeľnej sezóny. K najväčším spoločnostiam podnikajúcich v odvetví cestovného ruchu patrí Hotel Hviezda Dudince, s.r.o, Hotel Jantár Dudince, s.r.o., a Hotel Flóra Dudince, ktoré poskytujú ubytovacie a stravovacie služby s relaxačnými a wellness službami. Terciérny sektor zastrešuje činnosť záujmových organizácií v počte 5 a tiež správu nehnuteľností na základe poplatkov, alebo zmlúv v počte 13 subjektov.

➤ **Kvartérny sektor**

Kvartérny sektor predstavuje oblasť vedy, techniky, školstva, zdravotníctva, informačných a komunikačných technológií. V meste Dudince počtom podnikateľských subjektov 20 predstavuje iba 8,1 % podiel z objemu ostatných sektorov, ale z hľadiska významu a zamestnanosti má pre Dudince strategický význam. Do tohto sektoru patria štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia, ambulancie všeobecných a špecializovaných lekárov, zubná lekárska prax i veterinárne činnosti, ktoré sú v tomto sektore v počte 5 subjektov - živnostníkov zastúpené najviac. Na kvartérny sektor úzko nadväzuje terciérny sektor službami zameranými na stravovanie, ubytovanie s doplnkovými službami v cestovnom ruchu. Do štvrtého sektora patrí Spojená škola Dudince, ktorá má významné postavenie aj z hľadiska počtu zamestnanosti pedagogických a nepedagogických zamestnancov (25-49).

Najväčším zamestnávateľom v sektore služieb v meste Dudince sú spoločnosti Kúpele Dudince a. s. a SLOVOTHERMAE Kúpele Diamant Dudince š.p., ktoré poskytujú služby v segmente ostatnej zdravotnej starostlivosti poskytovaním liečebných, relaxačných a víkendových pobytov pre tuzemských a zahraničných klientov. Podnikateľské prostredie je limitované prírodnými podmienkami kúpeľného mesta Dudince, ktoré získalo Štatút kúpeľného miesta uznesením vlády SR č. 623/1998 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.

Tabuľka č. 2 : Najväčší zamestnávatelia v meste Dudince v roku 2013

Názov spoločnosti	Odvetvie ekonomickej činnosti SK NACE	Počet zamestnancov	Tržby za rok 2013 v €
Kúpele Dudince a.s.	ostatná zdravotná starostlivosť	200-249	9 035 723
SLOVOTHERMAE, Kúpele Diamant š.p.	ostatná zdravotná starostlivosť	100-149	2 900 842
Hotel Hviezda Dudince, spol. s.r.o.	hotelové a podobné ubytovanie	25-49	836 026
Hotel Jantár Dudince, s.r.o.	hotelové a podobné ubytovanie	25-49	598 411
Hotel Flóra Dudince, s.r.o.	hotelové a podobné ubytovanie	25-49	683 896
AGROHONT, a.s.	pestovanie obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien	25-49	1 604 354

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dozor nad ochranou vnútorného kúpeľného územia a prírodnými liečivými zdrojmi vykonáva Inšpektorát kúpeľov a žriediel, ktorý v zmysle zákona č. 538/2005 Z.z o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách v zn.n.p., presne vymedzuje, ktoré činnosti a v akom rozsahu je možné na tomto území vykonávať.

➤ **Zamestnanosť**

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Krupina bola k 31.12.2014 na úrovni 16,95 %. V poradí okresov podľa miery evidovanej nezamestnanosti bol okres Krupina k 31.12.2014 na 20 mieste z celkových 79 okresov v SR.⁹ V meste Dudince bola miera evidovanej nezamestnanosti k uvedenému dátumu 7,89 %, čo predstavovalo 59 obyvateľov, z toho 21 žien.

5. Infraštruktúrna vybavenosť územia

5.1 Dopravná a technická infraštruktúra

➤ **Dopravný systém**

Dopravný systém mesta Dudince sa skladá z pešej, cyklistickej, automobilovej a autobusovej dopravy. Dĺžka miestnych komunikácií je 16 km a dĺžka vybudovaných chodníkov je 6,5 km. V meste nie je prevádzkovaná miestna hromadná doprava, individuálnu prepravu osôb zabezpečujú dve súkromné taxi služby. Mesto je napojené na miestne, diaľkové a medzištátne linky osobnej autobusovej dopravy. Mestom prechádza vybudovaná železničná trať Šahy-Zvolen, ktorá v minulosti zabezpečovala osobnú dopravu. V súčasnosti je mimo svojej prevádzky. Vo vnútornom kúpeľnom území sa nachádza centrálné strážené parkovisko, ktoré celoročne slúži prevažne klientom kúpeľných zariadení Rubín a Smaragd, v letnej sezóne je parkovacou zónou pre Termálne kúpalisko Dudinka. Menšie verejné záchytné parkoviská sa nachádzajú pri bočnej strane Hotela Minerál, vstupnej časti liečebného ústavu Diamant a pri železničnej stanici. Parkovanie obyvateľov Dudiniec je zabezpečované odstavovaním vozidiel na odstavné plochy pri objektoch hromadnej bytovej výstavby v pešej dostupnosti do 100 m. Mesto Dudince nemá v intraviláne územia vybudovanú klasickú cyklotrasu, ale realizáciou projektu Oblastnej organizácie cestovného ruchu v Dudinciach boli vyznačené cyklistické trasy v širších vzťahoch k priľahlému územiu s východiskovým bodom - vlakovou stanicou v Dudinciach. Jedná sa o trasu Tesársku (18 km), Lišovskú (24 km), Súdovskú (33 km), Šahanskú (45 km), Hrušovskú (73 km) a Cyklomagistrálu Dr. Téryho (82 km).

➤ **Odpadové hospodárstvo**

Mesto Dudince zabezpečuje nakladanie s odpadom v súlade s platným Programom odpadového hospodárstva mesta Dudince na roky 2011 – 2015 a taktiež so Všeobecnozáväzným nariadením mesta Dudince č.1/2011 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Tieto dva základné dokumenty upravujú podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vznikajúcimi na celom katastrálnom území mesta, ale aj práva a povinnosti orgánov obcí, právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a nakladaní s odpadmi.

Dokumenty sú v súlade so záväznou časťou Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2011-2015, ktorá bola vyhlásená Vyhláškou Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2014 z 10.01.2014. V meste Dudince zabezpečuje odvoz komunálneho odpadu pre obyvateľov, bytové organizácie a podnikateľské subjekty Združenie Hont Dudince spol. s r.o., ktoré prevádzkuje riadenú skládku v Hontianskych Tesároch. Jedná sa o zmesový komunálny odpad, objemný odpad a drobný stavebný odpad. Prostredníctvom Mestského podniku Dudince, spol. s r.o. (ktorého vlastníkom so 100% účasťou je Mesto Dudince) je zabezpečený separovaný zber skla, papiera, plastov, textilu, elektroodpad a biologicky rozložiteľný odpad.

⁹ <http://www.nup.sk/zakladne-ukazovatele-nezamestnanosti>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

Jednotlivé druhy odpadov (sklo, textil) sa separujú do farebne rozlíšených maloobjemových kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené na území mesta, plasty a papier pôvodcovia odpadu odovzdávajú 1 x mesačne v deň mobilného zberu, ktorý vopred určí mesto. Mobilný zber elektro odpadu je realizovaný 2 x ročne¹⁰. Mesto Dudince nemá vybudovanú kompostáreň, čo je vzhľadom na rozsiahlu plochu trávnatých plôch kúpeľného územia produkujúcich zelenú biomasu, výrazne chýbajúcou prevádzkou.

➤ **Vodovodná a kanalizačná sieť**

Vlastné zásobovanie mesta Dudince a príslušného územia sa uskutočňuje gravitačne z jestvujúcich vodojemov nad mestom, ktorých kapacita pre pokrytie spotreby je aj pre výhľadové obdobie dostatočná. Akumulácia vody v jestvujúcom vodojeme Krížne s objemom 1 000 m³ predstavuje 113,7 % z maximálnej dennej potreby. Jestvujúca rozvodná sieť pitnej vody v meste je vybudovaná liatinovým potrubím s profilom DN 100 až 250 a je vo vyhovujúcom stave. Zásobovanie pitnou vodou zabezpečuje verejný mestský vodovod, rozvodnou sieťou PVC DN 110.

Mesto Dudince má k odvádzaniu odpadových splaškových a dažďových vôd vybudovanú na väčšine územia jednotnú kanalizáciu v celkovej dĺžke 10 487 m, pričom vo úseku od nového mosta po bývalý autokemping je kanalizácia v dĺžke 866 m vlastníctvom Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Banská Bystrica. Kanalizácia je vyústená do čističky odpadových vôd, ktorú prevádzkuje Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Banská Bystrica.

➤ **Zásobovanie energiami**

Mesto Dudince je zásobované teplom decentralizovaným, individuálnym spôsobom, pričom jednotlivé objekty a zariadenia majú vybudované vlastné kotolne. Väčšina objektov využíva v lete na čiastočný ohrev TÚV solárne panely. Prevažujúcim palivom v celom sídelnom útvare Dudince je pre komplexné využitie v rodinných a bytových domoch a rekreačných zariadeniach pre všetky technologické a tepelné procesy plyn. Zásobovanie zemným plynom je z vysokotlakového plynovodu DN 700 PN 64 samostatnou prípojkou DN 200 PN 64, ktorá končí v regulačnej stanici RS 5800. Regulačná stanica je dvojstupňová s dvoma výstupmi s rôznymi tlakmi. Stredotlakový výstup s pretlakom 25 kPa zabezpečoval v minulosti plynifikáciu centrálnej výhrevne, ktorá je v súčasnosti mimo prevádzky. Distribučný stredotlakový rozvod plynu v meste s doregulovaním tlaku plynu u odberateľa má jeden plynovodný okruh DN 63 z ktorého vybiehajú rozvodné potrubia DN 50 do vonkajšieho územia. Je položený v zemi pod chodníkmi, alebo pásmi zelene v uliciach mesta. Zemný plyn je využívaný na vykurovanie, varenie a prípravu TÚV¹¹. Zásobovanie odberateľov zemného plynu zabezpečuje Slovenský plynárenský priemysel a.s. Bratislava. Elektrická energia je pre mesto zabezpečovaná vzdušnými vedeniami a transformačnými stanicami, ktorých počet je na území mesta 16 s rôznym výkonom.

5.2 Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra

➤ **Zdravotnícka infraštruktúra**

V meste Dudince je poskytovaná základná zdravotná služba v objekte zdravotného strediska s ambulanciami praktického, gynekologického, detského a zubného lekára. Privátna ambulancia stomatologického lekára je tiež v liečebnom ústave Rubín, prevádzkovanom spoločnosťou Kúpele Dudince a.s..

¹⁰ Spoločný program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015.

¹¹ Územný plán obce Dudince, október 2003, Doplnok a zmena č. 1, apríl 2005

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

V meste sídli rýchla zdravotná pomoc (RZP) s 24 hodinovou stálou službou, ktorú prevádzkuje Záchranná zdravotná služba Bratislava. Liečebné účinky prírodných liečivých zdrojov a iné liečebné procedúry môžu obyvatelia mesta Dudince využívať vo forme ambulantnej liečby v neštátnom zdravotníckom zariadení Kúpele Dudince a.s. a v štátnom podniku SLOVOTHERMAE, Kúpele Diamant Dudince. Liečebné procedúry poskytujú aj zariadenia hotelového typu - Hviezda, Prameň, Flóra a Jantár, ktoré majú vybudované vlastné balneoterapie. V centre mesta Dudince sú zriadené dve lekárne.

➤ Sociálna infraštruktúra

Mesto Dudince je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu a poskytuje sociálne služby na základe zápisu žiadateľa do Registra poskytovateľov sociálnych služieb. Priamo v meste Dudince je zriadený súkromný Dom dôchodcov Oáza staroby, n.o. s kapacitou 32 miest, v blízkej obci Terany je Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb s kapacitou 116 osôb v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja. Mesto v spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Krupine poskytuje cestou menších obecných služieb zdravotne odkázaným obyvateľom donášku obedov a opatrovateľskú službu z radov nezamestnaných občanov. Mesto podporuje obyvateľov v dôchodkovom veku paušálnym príspevkom na stravovanie. Rezervy mesta Dudince v sociálnej oblasti sú v chýbajúcom dennom stacionári pre seniorov, nedostatok ošetrovateľských služieb a úplná absencia terénnej sociálnej práce.

5.3 Školstvo a šport

➤ Školstvo

Systém predprimárneho, primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania je pre deti a mládež zabezpečovaný Spojenou školou Dudince, ktorej súčasťou je materská škola a základná umelecká škola. Materská škola má zriadenú dolnú a hornú triedu, pričom poskytuje výchovno-vzdelávaciu činnosť pre deti od 3 rokov so 4 pedagogickými zamestnancami a 1 nepedagogickým zamestnancom. Základná škola v školskom roku 2013/2014 s počtom žiakov 184 a počtom tried 9 má personálne obsadenie vo veľkej miere kvalifikované a stabilné, pričom kmeňoví zamestnanci majú trvalý pracovný pomer. V základnej škole pracovalo 17 učiteľov, 3 vychovávatelia a 11 nepedagogických zamestnancov. Škola mala vo všetkých ročníkoch po jednej triede, pričom v škole pracovali 3 oddelenia ŠKD, v ktorých bolo zapísaných 72 detí.

Areál školy je primeraný a nachádzajú sa v ňom dve budovy s učebňami pre I. a II. stupeň a ŠKD, súčasťou školy je knižnica, jedáleň a školská kuchyňa. V areáli sa nachádza samostatná telocvičňa, budova materskej školy s nadstavbou základnej umeleckej školy, dve ihriská a altánky na vyučovanie v prírode. Budovy sú nové a energeticky ošetrené. Žiaci sa učia vo vyhovujúcich učebniach, učitelia používajú najmodernejšiu didaktickú techniku. Do viacerých kabinetov boli doplnené zbierky učebných pomôcok.

Vo voľnom čase môžu žiaci pracovať v rôznorodých záujmových krúžkoch, majú zabezpečené kvalitné služby školskej jedálne a školského klubu detí. Rozvrh hodín rešpektuje psychohygienické potreby žiakov a je prispôbený cestovnému poriadku školských autobusov. Základná umelecká škola má zriadený výtvarný a hudobný odbor, ktorý zabezpečuje s počtom pedagogických zamestnancov 5, výučbu na hudobné nástroje akordeón, klavír, keyboard, gitara, husle a flauta.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

V roku 2014 čerpala Spojená škola Dudince v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Dudince v rámci oddielu 09 Vzdelávanie a výdavky z rozpočtu zriaďovateľa, z kapitoly MŠ SR a vlastných príjmov v celkovej výške 524 264, 26 €, z toho na prenesené kompetencie 321 971 €, na originálne kompetencie 202 293, 26 €. ¹²

➤ Šport a telovýchova

V meste pôsobí Športový klub mesta (ŠKM), ktorý je príspevkovou organizáciou zriadenou Mestom Dudince s právnou subjektivitou, ktorého hlavnou činnosťou je organizovanie športových a turistických podujatí, organizovanie telesnej výchovy a športu pre obyvateľov a návštevníkov mesta, spravovanie telovýchovných objektov a zariadení, šírenie reklamy a zabezpečovanie technických, právnych a hospodárskych predpokladov pre činnosť ŠKM.

Vo svojej pôsobnosti má oddiely:

- Futbalový oddiel TJ Slovan Dudince
- Atletický oddiel
- Stolnotenisový oddiel
- Motokrosový oddiel

V meste Dudince sa nachádza futbalový štadión, v areáli školy ihrisko s umelým trávnikom, betónové ihrisko a športová hala – telocvičňa s možnosťou jej celoročného využitia. K dispozícii verejnosti sú tenisové kurty, ktorých stav je v súčasnosti pomerne zanedbaný. Od roku 2007 je v Dudinciach v prevádzke Termálne kúpalisko Dudinka, ktoré ponúka návštevníkom 4 bazény s 2 tobogánmi. Jednotlivé kúpeľné zariadenia ponúkajú široké možnosti služieb ako sú bazény plavecké, kľudový bazén s minerálnou liečivou vodou, fitness, bowling, squash, minigolf, či wellness služby s rôznymi druhmi masáží a saunovým svetom.

5.4. Kultúra a cestovný ruch

➤ Kultúra a podujatia v meste

V meste Dudince bola dňa 15.02.2012 v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Dudince založená Oblastná organizácie cestovného ruchu, ktorej členmi sú Mesto Dudince, kúpeľné a hotelové zariadenia podnikajúce v oblasti kúpeľníctva a v cestovnom ruchu. Hlavnou úlohou organizácie je zvýšiť atraktivitu destinácie a prehĺbovať spoluprácu zainteresovaných subjektov na území kúpeľného mesta Dudince. Dôležitou úlohou organizácie je spoločný marketing a propagácia Dudiniec účasťou na veľtrhoch a výstavách doma, ale aj v zahraničí. Ďalšou aktivitou je tvorba propagačných a informačných tlačovín v rôznych jazykoch, ktoré slúžia nielen na výstavách, ale aj pre potreby Turisticko-informačnej kancelárie. Všetky aktivity sú financované z príspevkov členských subjektov, z dotácií Ministerstva dopravy a z vlastnej činnosti organizácie.

V rámci svojej činnosti organizácia realizuje a spolupracuje pri organizovaní rôznych kultúrno-spoločenských a športových podujatí pre návštevníkov a obyvateľov mesta Dudince ku ktorým už tradične patria: Otvorenie kúpeľnej sezóny (máj), podujatia Dudinského kultúrneho leta (júl-august), Cesta rozprávkovým kráľovstvom (jún), Dudinské vinobranie (september) a mnoho ďalších.

¹² Spojená škola Dudince – Záverečná správa šk.r.2013/2014.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025

Mesto Dudince má v k.ú. Merovce vybudovaný kultúrny dom, ktorý z hľadiska kapacitného a stavebno-technického nie je dostatočne postačujúci na organizovanie podujatí s vyššou návštevnosťou. Z tohto dôvodu väčšinu celoročných podujatí organizujú jednotlivé zariadenia vo vlastných spoločenských priestoroch. V letnej sezóne je na podujatia Dudinského kultúrneho leta využívaný priestor Amfiteátra, resp. kúpeľná promenáda a parky vnútorného kúpeľného územia. V liečebnom ústave Diamant je kinosála, ktorá slúži nielen na premietanie filmov, ale aj na prednášky, besedy, autogramiády, koncerty a divadelné predstavenia. V meste sa pravidelne uskutočňujú kultúrno-športové podujatia. Nočný beh v Dudinciach NIGHT RUN (január), Chodecké preteky - Dudinská „50“ (marec), cyklistické preteky (apríl, máj), Hontiansky súdok (máj), Country stopa (júl), Mikuláš v Dudinciach (december) a ďalšie iné. V budove mestského úradu sú umiestnené dve zasadacie miestnosti, ktoré slúžia potrebám verejnosti. V meste Dudince sú zriadené organizácie Dobrovoľný hasičský zbor, Zväz protifašistických bojovníkov a poľovnícke združenie LS Bába. Veľmi aktívnou organizáciou v spoločenskom živote Dudiniec je Jednota dôchodcov, ktorá so silnou členskou základňou a aktívnym výkonným výborom svojimi podujatiami významne prispieva k udržiavaniu tradícií a historického dedičstva v meste. Organizovaním podujatí reprezentujú Dudince nielen na miestnej úrovni, ale účasťou na športových a kultúrnych podujatiach prezentujú Dudince aj na úrovni okresu a regiónu Hont.

Mesto Dudince je členom občianskeho združenia MAS Zlatá cesta, ktoré sa usiluje o dosiahnutie regionálneho rozvoja s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj vidieckeho priestoru. Združenie má 70 členov a svoju činnosť vykonáva na území obcí Baďan, Beluj, Prenčov, Počúvadlo, Kráľovce - Krnišov, Žibritov, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Dudince, Banská Štiavnica, Hontianske Moravce, Hontianske Nemce, Sebechleby, Banský Studenec, Dekýš, Ilija, Kozelník, Močiar, Podhorie, Vysoká, Devičie, Drážovce, Domaníky, Hontianske Tesáre, Ladzany, Lisov, Medovarce, Rykynčice, Sudince, Súdobce, Terany. Občianske združenie v spolupráci s ostatnými subjektmi prostredníctvom svojich aktivít prispieva k všestrannému rozvoju územia, k zvýšeniu jeho konkurencieschopnosti a životnej úrovne jeho obyvateľov, na základe dokonalej znalosti územia, jeho potrieb, podmienok, zdrojov a potenciálov, napr. vytvorením regionálnej značky produktov a služieb pre región HONT.

➤ Kúpeľníctvo

V historickej dobe začal pramene jednoduchým spôsobom využívať človek, najprv ako prosté jednoduché kúpele bez deštruktívnych zásahov. Archeologické nálezy svedčia o osídlení z obdobia neolitu (pohrebisko), artefakty sa zachovali z halstadtskej doby a obdobia Veľkej Moravy, čo svedčí o trvalom záujme človeka o využívanie minerálnych vôd. Písomné správy o Dudinciach pochádzajú zo začiatku 13. storočia a zmienky o minerálnych vodách zo 16. storočia. Nie je známe kedy boli vykopané tzv. „Rímske kúpele“.

Prvý bazén postavil gróf Oberndorf pri kope za amfiteátrom v roku 1908 o rozmeroch 5 x 8 m, neskôr v rokoch 1924 -1925 dal postaviť obchodník Untenberg veľký bazén. Od tejto udalosti je datovaný vznik kúpeľov. Po druhej svetovej vojne začínajú snahy o intenzívne využívanie prameňov na liečebné účely. Hydrogeologické vrty síce overili charakter štruktúry, ale zachytenie podzemnej vody a koncentráciou jej odtoku pre kúpeľné využitie postupne zanikli všetky povrchové vývery na pramenitových kopách. Aktívna tvorba travertínu dnes prebieha na fontáne pred kúpaliskom a na odtokoch z kúpeľov na úzkej nive východnej strany toku Štiavnice, kde usádzaním vznikajú trojuholníkové kaskády penovcového travertínu.

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dudince
na rok 2016-2020 s výhľadom do roku 2025**

Dudince patria medzi slovenské kúpele s najteplejšou klímou s najmenším počtom veterných a najväčším počtom slnečných dní v roku. Malá nadmorská výška a poloha na rovine s pahorkatým okolím spôsobujú že klíma je typicky nížinná, veľmi teplá. Priemerná oblačnosť v priebehu roka je pomerne malá a okolie Dudiniec má dlhý slnečný svit, priemerne 1987 hodín v roku. Dudinciach patria k najtichším a najpokojnejším kúpeľným mestám s ekologicky najčistejším prostredím s množstvom zelene. Prírodné liečivé zdroje majú najunikátnejšie zloženie a chorôb pohybového aparátu, srdcovo-cievneho aparátu a neurologického systému ich preukázateľný účinok je aj v detoxikačnej medicíne ako doplnkový prostriedok na očistu tráviaceho traktu s lymfatického systému. Obsah síry vo vode blahodárne pôsobí na pokožku, napomáha pri redukcii vrások, celulitídy, pri liečbe niektorých kožných a gynekologických ochorení.

Pitná liečba má svoje indikačné pole pri chronických bronchitídach, pri chorobách pečene a žlčových ciest, pankreasu a obličiek.¹³ Priaznivé klimatické pomery a vybavenosť kúpeľov umožňujú v Dudinciach nepretržitú liečbu v priebehu celého roka. Popri liečebnom význame nadobúdajú kúpele Dudince čoraz väčší význam aj ako obľúbené rekreačné stredisko nielen pre široké okolie, ale aj pre zahraničných turistov. Termálne kúpalisko vyhľadávajú v letnom období návštevníci a rekreatanti, pre ktorých sú k dispozícii ubytovacie a stravovacie zariadenia rôzneho štandardu v súkromných rodinných domoch, chatách, penziónoch, rekreačných zariadeniach, hoteloch, alebo kúpeľných domoch.

Ubytovanie s najvyšším štandardom v meste poskytujú trojhviezdičkové kúpeľné zariadenia Rubín, Smaragd, Diamant, Hotel Hviezda, Hotel Prameň, Hotel Flóra, Penzión u Mlynárky a Hotel Jantár. Náročnejším klientom poskytuje služby vo svojej štvorhviezdičkovej kategórii Hotel Minerál. Napriek tomu, že Dudince patria medzi najmladšie a najmenšie kúpele na Slovensku a ich rozvoj nastal až po 2. svetovej vojne, majú pomerne dobre vybudovanú sieť služieb. V Dudinciach sa nachádza niekoľko kozmetických a kaderníckych salónov, masérské služby, lekáreň, poštový úrad, obvodné oddelenie policajného zboru, pobočky niekoľkých bankových inštitúcií, bankomaty, obchody s potravinami, cukrárne, pizzérie, vinotéka, kaviarne a reštauračné zariadenia. Mesto Dudince má vybudovaný evanjelický a rímskokatolícky kostol, ktoré sú vo veľkom počte navštevované aj kúpeľnými hosťami.

¹³ Matej, M. a kol. : Slovenské liečebné kúpele Dudince. Agentúra Astra, Levice, 1998